

1992 nr. 30 27. maí**Lög um yfirsattanefnd**

Tóku gildi 1. október 1992. Breytt með 1. 111/1992 (tóku gildi 1. jan. 1993), 1. 37/1993 (tóku gildi 1. jan. 1994), 1. 31/1995 (tóku gildi 1. jan. 1996), 1. 37/1995 (tóku gildi 9. mars 1995), 1. 96/1998 (tóku gildi 24. júní 1998) og 1. 129/2004 (tóku gildi 31. des. 2005).

Upphafsaðkvæði.

■ **1. gr.** Ágreiningsmál um ákvörðun skatta, gjalda og skattstofna, þar með talin rekstrartöp, skulu úrskurðað af sérstakri óháðri nefnd, yfirsattanefnd.

Gildissvið.

■ **2. gr.** Úrskurðarvald yfirsattanefndar tekur til ákvörðunar skatta og gjalda samkvæmt lögum um tekjuskatt . . . ,¹⁾ lögum um tekjustofna sveitarfélaga, lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda, lögum um tryggingagjald, lögum um Iðnlánasjóð, lögum um iðnaðarmálagjald, lögum um Útflutningsráð Íslands, lögum um málefni aldraðra, lögum um skattskyldu innlánsstofnana, lögum um Þjóðarbókhöfuð og endurbætur menningarbygginga, lögum um sérstakan skatt á verslunar- og skrifstofuhúsnæði, lögum um frádrátt frá skattskyldum tekjum vegna fjárfestinga manna í atvinnurekstri, lögum um húsnæðissparnaðarreikninga, lögum um virðisaukaskatt, lögum um vörugjald, lögum um sérstakt vörugjald, lögum um almannatryggingar er varða skattákvörðun og öllum öðrum lögum um skattákvörðun.

□ Yfirsattanefnd skal úrskurða kærur um öll gjöld sem skattstjórar og ríkisskattstjóri úrskurða um skv. 1. mgr.

□ Yfirsattanefnd skal úrskurða um sektir skv. [109., sbr. 110. gr., laga nr. 90/2003, um tekjuskatt],¹⁾ skv. 30. gr., sbr. 31. gr., laga nr. 45/1987, um staðgreiðslu opinberra gjalda, með síðari breytingum, [skv. 40. gr., sbr. 41. gr., laga nr. 50/1988, um virðisaukaskatt, með síðari breytingum, skv. 38.–40. gr., sbr. 41. gr., laga nr. 145/1994, um bókhald, og skv. 84.–87. gr., sbr. 88. gr., laga nr. 144/1994, um ársreikninga].²⁾

¹⁾ L. 129/2004, 93. gr. ²⁾ L. 37/1995, 8. gr.

Aðild.

■ **3. gr.** Skattaðilum er heimilt að skjóta til yfirsattanefndar kæruúrskurðum skattstjóra og ríkisskattstjóra um skattákvörðun og skattstofna.

□ Ríkisskattstjóra og eftir atvikum viðkomandi sveitarfélagi er heimilt að kæra úrskurði skattstjóra til nefndarinnar með sama hætti og skattaðilar og að uppfylltum sömu skilyrðum.

□ Ríkisskattstjóri skal koma fram gagnvart yfirsattanefnd fyrir hönd gjaldkrefjenda. Við ákvörðun sekta kemur skatt-rannsóknarstjóri fram sem kröfuaðili.

Lögsaga.

■ **4. gr.** Yfirsattanefnd hefur lögsögu á öllu landinu og hefur aðsetur í Reykjavík. Nefndinni er þó heimilt að ákveða málflytning og úrskurða um einstök ágreiningsmál annars staðar á landinu ef hún telur þörf á.

Kærefrestur.

■ **5. gr.** Kærefrestur til yfirsattanefndar skal vera þrjú mánuðir frá póstlagningu úrskurðar skattstjóra eða ríkisskattstjóra.

□ Kæra skal vera skrifleg. Kærinni skal fylgja frumrit eða endurrit úrskurðar skattstjóra eða ríkisskattstjóra sem kærán tekur til. Í kærinni skal koma fram hvaða atriði í úrskurðinum sæta kæru og rökstuðningur fyrir kröfum. Gögn, sem ætluð eru til stuðnings kærinni, skulu fylgja í frumriti eða endurriti.

□ Ef kæra fullnægir ekki skilyrðum 2. mgr. skal yfirsattanefnd beina því til kæranda að bæta úr annmörkum innan hæfilegs frests. Verði kærandi ekki við því skal yfirsattanefnd vísa kærinni frá.¹⁾

□ [Kæra til yfirsattanefndar frestar ekki réttaráhrifum ákvörðunar.]²⁾

¹⁾ L. 96/1998, 1. gr. ²⁾ L. 37/1993, 36. gr.

Gagnaöflun.

■ **6. gr.** Yfirsattanefnd skal tafarlaust senda ríkisskattstjóra kæru skattaðila ásamt endurriti af þeim gögnum er kunna að fylgja kæru hans. Hafi ríkisskattstjóri kært úrskurð skattstjóra, sbr. 5. gr., skal yfirsattanefnd tafarlaust senda skattaðila endurrit kærú ásamt gögnum er henni fylgdu og gefa skattaðila kost á, innan hæfilegs frests, að koma með andsvör sín og gögn. Sama gildir eftir því sem við á um kæru sveitarfélags.

□ Ríkisskattstjóri skal í tilefni af málsmeðferð fyrir yfirsattanefnd afla frumgagna skattstjóra varðandi hina kærðu ákvörðun skattstjóra.

□ Ríkisskattstjóri skal hafa lagt fyrir yfirsattanefnd innan 45 daga, frá því að honum barst endurrit kærú, rökstuðning í málinu fyrir hönd gjaldkrefjenda og nauðsynleg gögn er hann hefur aflað frá skattstjóra. [Jafnframt skal ríkisskattstjóri senda viðbótarupplýsingar ef málavextir þykja vera þess eðlis að ástæða sé til þess að afla frekari gagna.]¹⁾

□ [Yfirsattanefnd er jafnan heimilt að beina því til skattaðila eða ríkisskattstjóra að leggja fram frekari gögn eða upplýsingar máli til skýringar ef hún telur málið ekki nægilega upplýst og setja þeim ákveðinn frest í því skyni.]¹⁾

¹⁾ L. 96/1998, 2. gr.

Málflytningur.

■ **7. gr.** Skattaðila er heimilt að óska þess að hann eða umboðsmaður hans geti flutt mál munnlega fyrir yfirsattanefnd. Sömu óskir getur ríkisskattstjóri sett fram. Ósk skattaðila eða ríkisskattstjóra um munnlegan málflytning skal koma fram í rökstuðningi hans í kæru. Formaður yfirsattanefndar ákveður hvort munnlegur málflytningur fari fram og skal tilkynna skattaðila og ríkisskattstjóra um þá ákvörðun sína.

□ Ef mál er flókið, hefur að geyma vandasöm úrlausnarefni, er sérlega þýðingarmikið eða varðar ágreining um grundvallaratriði í skattarétti eða reikningsskilum er yfirsattanefnd heimilt að ákveða sérstakan málflytning. Skal yfirsattanefnd þá afgreiða mál skv. 4. mgr. 9. gr. og eftir atvikum 10. gr.

□ [Sé eigi þörf á sérstökum málflytningi að mati nefndarinnar skal taka mál til uppkvaðningar úrskurðar að fengnum gögnum sem um ræðir í 6. gr. og andmælum kæranda eftir því sem ástæða er til.

□ Séu gögn skv. 3. mgr. 6. gr. ekki lögð fyrir yfirsattanefnd innan frests sem þar greinir er yfirsattanefnd heimilt að kveða upp úrskurð á grundvelli fyrirbyggjandi gagna, enda telji hún málið nægilega upplýst.]¹⁾

¹⁾ L. 96/1998, 3. gr.

Lok málsmeðferðar.

■ **8. gr.** [Yfirsattanefnd skal úrskurða kærur eins fljótt og auðið er og eigi síðar en sex mánuðum eftir að henni hafa borist gögn sem um ræðir í 3. mgr. 6. gr. Ef gögn þessi berast ekki fyrir lok frests sem þar greinir skal sex mánaða fresturinn reiknast frá lokum þess frests.

□ Nú fellur úrskurður yfirsattanefndar skattaðila í hag, að hluta eða öllu leyti, og getur yfirsattanefnd þá úrskurðað greiðslu málskostnaðar úr ríkissjóði, að hluta eða öllu leyti, enda hafi hann haft uppi slíka kröfu við meðferð málsins,

um sé að ræða kostnað sem eðlilegt var að hann stofnaði til vegna meðferðar málsins og ósanngjarnt væri að hann bæri þann kostnað sjálfur.]¹⁾

¹⁾ L. 96/1998, 4. gr.

Nefndarmenn.

■ **9. gr.** Í yfirséðanefnd skulu sitja sex menn sem skipaðir skulu til sex ára í senn og skulu fjórir nefndarmanna hafa starfið að aðalstarfi. Skulu nefndarmenn fullnægja skilyrðum sem sett eru í [85. gr. laga nr. 90/2003, um tekjuskatt],¹⁾ um embættisgengi skattstjóra. Fjármálaráðherra skipar formann og varaformann úr hópi þeirra nefndarmanna sem hafa starfið að aðalstarfi. Báðir skulu uppfylla skilyrði sem sett eru um embættisgengi héraðsdómara. Ætíð skal annaðhvort formaður eða varaformaður taka þátt í úrlausn hvers máls.

□ Formaður yfirséðanefndar hefur yfirstjórn hennar með höndum og ber á henni ábyrgð. Hann fer með fyrirvar nefndarinnar út á við. Formaður úthlutar nefndarmönnum málum til meðferðar og skipar þeim í deildir ef yfirséðanefnd starfar deildaskipt. Varaformaður er staðgengill formanns og gegnir störfum hans þegar formaður er forfallaður eða fjarstaddur. Hann skipar forsæti þegar formaður situr eigi í nefnd.

□ Í hverju máli skulu þrjú nefndarmenn úrskurða eftir nánari ákvörðun formanns yfirséðanefndar.

□ Hafi yfirséðanefnd ákveðið sérstakan málflutning, sbr. 2. mgr. 7. gr., skulu fimm nefndarmenn taka þátt í úrlausn máls.

¹⁾ L. 129/2004, 94. gr.

Sérfróðir aðilar.

■ **10. gr.** Yfirséðanefnd er heimilt að kalla sér til ráðgjafar og aðstoðar sérfróða aðila ef hún telur þörf á. Skulu þeir aðilar starfa með yfirséðanefnd eftir nánari ákvörðun formanns eða varaformanns sem ákveður þeim þóknun fyrir starfann.

Sératkvæði.

■ **11. gr.** Formaður eða varaformaður stýrir störfum nefndarinnar. Þegar nefndarmenn eru eigi sammála um niðurstöðu ræður meiri hluti niðurstöðu máls. Ef nefndin þríklofnar í afstöðu sinni eða niðurstaða getur eigi ráðist af atkvæðamagni ræður atkvæði formanns eða varaformanns ef formaður situr ekki í nefndinni.

Skattframtal sem kæra.

■ **12. gr.** Berist yfirséðanefnd kæra sem rökstudd er með skattframtali sem ekki hefur sætt efnisúrlausn hjá skattstjóra skal nefndin senda kærana til skattstjóra til uppkvaðningar nýs úrskurðar. Nefndin skal tilkynna skattaðila, umboðsmanni hans og ríkisskattstjóra um þá ákvörðun.

□ Með slíkt mál skal skattstjóri fara skv. 99. gr. [laga nr. 90/2003, um tekjuskatt],¹⁾ og ljúka úrskurði innan tveggja mánaða frá því að honum barst málið til meðferðar frá yfirséðanefnd.

¹⁾ L. 129/2004, 95. gr.

[Endurákvörðun vegna kæru.]¹⁾

¹⁾ L. 96/1998, 5. gr.

■ **13. gr.** [Komi fram í kæru til yfirséðanefndar sem ríkisskattstjóri hefur til umsagnar skv. 6. gr. upplýsingar eða gögn sem ekki hafa legið fyrir skattstjóra við hina kærðu skattákvörðun en ríkisskattstjóri telur að eigi að leiða til verulega breyttrar niðurstöðu í málinu er ríkisskattstjóra heimilt að gefa skattaðila kost á því að honum verði gerður skattur að nýju, sbr. 3. mgr. 101. gr. [laga nr. 90/2003, um tekjuskatt],¹⁾ með þeim áhrifum að kærana til yfirséðanefndar teljist afturkölluð. Í tilkynningu um þetta til skattaðila skal tilgreina þær breytingar sem af endurákvörðun mundi leiða. Veita skal

skattaðila 15 daga frest til að fara fram á endurákvörðun á þessum grundvelli og er hún ekki heimil án samþykkis hans. Fari skattaðili fram á endurákvörðun skal ríkisskattstjóri tilkynna það yfirséðanefnd þegar í stað. Heimilt er ríkisskattstjóra að leggja fyrir skattstjóra að framkvæma endurákvörðun samkvæmt þessari grein.]²⁾

¹⁾ L. 129/2004, 96. gr. ²⁾ L. 96/1998, 5. gr.

Útgáfa úrskurða.

■ **14. gr.** Yfirséðanefnd skal gefa út helstu úrskurði nefndarinnar árlega. Heimilt er að stytta úrskurði í þeirri útgáfu en tryggja ber að úrskurðir, sem fordæmisgildi hafa, birtist þar. *Málskot til dómstóla.*

■ **15. gr.** Úrskurður yfirséðanefndar er fullnaðarúrskurður um skattfjárhæð. Ágreining um skattskyldu og skattstofna má þó bera undir dómstóla.

□ [Frestur fjármálaráðherra til málshöfðunar í tilefni af úrskurði yfirséðanefndar er sex mánuðir.

□ Nú telur ríkisskattstjóri ástæðu til að mæla með því við fjármálaráðherra að höfðað verði mál í því skyni að fá úrskurði yfirséðanefndar hnekk og getur hann þá jafnframt farið þess á leit við yfirséðanefnd að úrskurðurinn verði ekki látinn hafa fordæmisgildi að svo stöddu. Yfirséðanefnd er heimilt að fallast á slíkt erindi ef sýnt þykir að skattframtal gæti raskast bagalega ef niðurstöðu úrskurðar yrði breytt með dómi. Frestun réttaráhrifa úrskurðar fellur úr gildi ef mál er ekki höfðað innan frests skv. 2. mgr. eða ef dómari fellst ekki á flýtimeðferð málsins eftir ákvæðum laga um meðferð einkamála.

□ Sé mál höfðað vegna úrskurðar yfirséðanefndar er nefndinni heimilt að fresta afgreiðslu annarra sambærilegra mála sem til meðferðar eru fyrir henni.]¹⁾

¹⁾ L. 96/1998, 6. gr.

Vanhæfi nefndarmanns.

■ **16. gr.** Skylt er nefndarmanni að víkja sæti úr nefndinni í máli ef honum hefði borið að víkja sæti sem héraðsdómari í málinu.

□ Þá er nefndarmanni óheimilt að sitja í nefndinni til úrskurðar um kærsmål skattaðila sem hann hefur haft afskipti af í fyrri störfum sínum og varðar skattákvörðun viðkomandi. *Starfsmenn yfirséðanefndar.*

■ **17. gr.** Yfirséðanefnd er heimilt að ráða sér starfsmenn til undirbúnings úrlausna mála auk almennra skrifstofustarfa eftir nánari ákvörðun Alþingis á fjárlögum hverju sinni.

Gjaldabreytingar.

■ **18. gr.** Þegar yfirséðanefnd hefur lokið úrskurði máls skal hún senda skattaðila, umboðsmanni hans og ríkisskattstjóra eintak úrskurðar og tilkynna innheimtumanni um gjaldabreytingu sem nefndin kann að ákveða samhliða því að endurrit úrskurðar er sent skattstjóra. Skattaðilum skal tilkynnt um niðurstöðu máls og breytingu gjalda í ábyrgðarbréfi.

Pagnarskylda.

■ **19. gr.** Starfsmönnum yfirséðanefndar er bannað að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um brot í opinberu starfi að skýra óviðkomandi aðilum frá því sem þeir komast að í starfi sínu og leynt á að fara, þar á meðal um tekjur og efnahag skattaðila. Pagnarskylda helst þótt látið sé af starfi. Hafi óviðkomandi aðili lagaheimild til að krefja yfirséðanefnd ofangreindra upplýsinga skal sama pagnarskylda hvíla á þeim sem fær slíkar upplýsingar nema ríkari pagnarskylda hvíli á honum að lögum.

Reglugerð.

■ **20. gr.** Fjármálaráðherra er heimilt að kveða nánar á um starfshætti og störf yfirskattanevndar með reglugerð, þar með talið um réttarfarsreglur sem nefndin skal starfa eftir.

Eftirlit.

■ **21. gr.** Fjármálaráðherra hefur eftirlit með störfum yfirskattanevndar og fylgist með að hún ræki skyldur sínar. Árlega skal yfirskattanevnd senda fjármálaráðherra skýrslu um störf sín.

Sektarmeðferð.

■ **22. gr.** Yfirskattanevnd úrskurðar um sektir fyrir brot á lögum þeim sem talin eru í 2. gr. laga þessara nema máli sé vísað til opinberrar rannsóknar og dómsmeðferðar. Við meðferð máls skal gæta ákvæða laga um meðferð opinberra mála að því er varðar rétt sökunautar og varnir hans. [Skatt-

rannsóknarstjóri ríkisins]¹⁾ kemur fram af hálfu hins opinbera fyrir nefndinni við ákvörðun sekta og annast kröfugerð í sektarmálum. Úrskurðir nefndarinnar um sektarfjárhæð eru fullnaðarúrskurðir. Sektir skulu renna í ríkissjóð, nema vegna brota á lögum um tekjustofna sveitarfélaga, en þá skal sektarfjárhæð renna í viðkomandi sveitarsjóð.

□ Um innheimtu sekta gilda sömu reglur og um innheimtu vanskilafjár og álags samkvæmt lögum sem talin eru upp í 2. gr. laga þessara.

¹⁾ L. 111/1992, 27. gr.

Gildistaka.

■ **23. gr.** Yfirskattanevnd skal hefja störf 1. júlí 1992. . . .

Ákvæði til bráðabirgða.

■ **I.–IV.** . . .